

Parlamentul
Republicii Moldova

DOJ nr. 335
13.04.2020

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind modificarea unor prevederi din Legea cu privire la sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998 (nr. 282 din 30.06.2020)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii cu privire la actele normative nr.100/2017, și menționează următoarele considerente.

I. Obiecții de ordin general

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Potrivit Notei informative, proiectul de lege are drept scop modificarea cadrului legislativ în vederea reducerii vârstei standard de pensionare de 62 de ani pentru bărbați și de 57 de ani pentru femei.

3. Menționăm că Nota informativă la proiectul de lege nu corespunde exigențelor art. 34 din Legea nr. 100/2017, care prevede că, autorul proiectului asigură efectuarea expertizelor economice, financiare, științifice, ecologice, juridice sau a altei expertize prevăzute de legislație, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate de actul normativ. Reiterăm că, astfel de expertize nu au fost asigurate de autorii proiectului.

4. Ca observație de ordin general, constatăm că proiectul de lege implică cheltuieli financiare din bugetul asigurărilor sociale de stat sau bugetul de stat, pentru plata pensiilor. Astfel, reieșind din prevederile art.131 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, Hotărârea Curții Constituționale nr.29/2001 privind interpretarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova și potrivit art.58 alin.(2) din Regulamentul Parlamentului, acest proiect de lege va putea fi adoptat doar în condițiile în care aceste cheltuieli vor fi acceptate de Guvern.

Consecvent, atenționăm că potrivit art. 41 din legea supusă intervențiilor legislative, începând cu 1 iulie 2019 a fost stabilită vârsta standard de pensionare de 63 ani pentru bărbați, iar pentru femei de 58 ani și 6 luni. Actualmente, vârsta standard de pensionare pentru femei este de 59 ani. În această situație, constatăm că prevederile proiectului de lege reprezintă un tratament diferențiat în situații egale între categoriile de subiecte menționate și respectiv, atestăm incidente art.16 din Constituția Republicii Moldova cu privire la egalitatea fața legii. În acest sens, invocăm aprecierile Curții Constituționale cuprinse la pct.

3 din HCC nr. 19/2019, unde Curtea precizează că, respectarea principiului egalității presupune acordarea aceluiași avantaj pentru toți persoanele, cu excepția cazului în care se demonstrează că tratamentul diferențiat este justificat în mod obiectiv și rezonabil.

5. Reținem că, asigurarea unui sistem de pensii echitabil și sustenabil, care să garanteze un trai decent pentru beneficiarii de pensii, trebuie să funcționeze în baza principiului contributivității, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor persoanelor fizice și juridice. Astfel, analizând prevederile proiectului de lege, ce determină reducerea vârstei standard de pensionare de 62 de ani pentru bărbați și de 57 de ani pentru femei, constatăm că, modificarea respectivă poate genera majorarea sistemică a deficitului bugetului de asigurări sociale, fiind astfel, supus riscului revenirii la stimulente slabe a contribuțiilor reieșind din situația demografică și financiară a sistemului național de pensii.

Totodată, reieșind din atribuțiile de bază ale Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (HG nr. 694/2017), ca autoritate centrală de specialitate ale administrației publice care asigură elaborarea și realizarea politicilor guvernamentale în acest domeniu, *recomandăm solicitarea expertizei de specialitate a proiectului vizat cu analizarea suplimentară a oportunității promovării proiectului de lege.*

II. Obiecții de tehnică legislativă

6. Cu privire la respectarea cerințelor de tehnică legislativă, expunem următoarele obiecții și propuneri:

Pentru a fi în corespundere cu rigorile tehnicii legislative stabilite în Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, conținutul proiectului de lege urmează a fi expus, după cum urmează:

- În corespundere cu alin.(3) art.63 din Legea nr. 100/2017, care dispune, că dacă se modifică un singur articol sau punct dintr-un singur act normativ, în denumirea actului de modificare se face referire expresă la articolul sau punctul modificat și la actul normativ respectiv, denumirea proiectului de lege va fi expusă în următoare redacție:

„Lege pentru modificarea articolului 41 din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii ”.

- Dispoziția Art. I din proiect va avea următoarea redacție:

„Art. I. – La articolul 41 din Legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.42–44, art.247), cu modificările ulterioare, alineatul (1) va avea următorul cuprins:”

În concluzie, proiectul de lege urmează a fi propus spre examinare cu luarea în considerare a sugestiilor prezentului aviz.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală